

Sakinah-Michelle Ahmeds tale ved arrangementet SMK Fridays

Taler

Sakinah-Michelle Ahmed

Dato

22. november 2024

Sted

Statens Museum for Kunst,
København

Omstændigheder

Talen blev holdt i forbindelse med projektet *Home - the terrible beauty of unbelonging* - et hæklet billedtæppe udformet af billedkunstner Suada Ada Demirović og hendes mor, Murveta Bacevac, og udstillet på Statens Museum for Kunst.

- 1 Hvorfor er det, jeg ikke føler, jeg taler helt sandt, når jeg kalder Danmark for mit hjem?

- 5 Min mor har altid været kreativ. Hun har bare ikke tid til det længere. Da jeg var barn, syede hun tøj til mine barbie dukker. Hun plejede at sy tøj til mig. Hun plejede at sy tøj til, så det passede til mig. Jeg beder hende stadig om hjælp til at lægge bukser op.

- 10 Hun plejede at skrive i sin notesbog på urdu, som altid var så smukt men utilgængeligt for mig. Hun gjorde sit bedste for at pleje min kreativitet – med de begrænsede midler, hun havde. Da jeg blev besat af at lave smykker i SFO'en, købte min mor perlegrej til mig, så jeg kunne fortsætte derhjemme. Og når der var kunstartikler til overs på pædagog-uddannelsen, tog hun maling med hjem til os, så vi kunne få lov til at male derhjemme.

15

- 20 Verdenskortet, der hænger over mig, er blevet hæklet af kunstneren og hendes mor. Jeg har aldrig lavet kunst sammen med min mor.

- 25 Det hækledede verdenskort får mig til at tænke på min barndom på Nørrebro, hvor hele min familie havde en hel familie som 'familieven' i samme andelsboligforening. Jeg kan huske, hvordan min venindes mor og ældre søstre sad og hækledede ved det lille køkkenbord i det minimale køkken. Smukke

dekorationer til at pynte spisebordet, sofabordet, væggene. Hatte til at dekorere væggene, og da en baby kom til familien – en masse tøj.

- 30 Jeg tænker på, hvor meget kunst, jeg egentligt har været omringet af i min opvækst, hvor det mest 'kulturelle', vi gjorde, var at tage på biblioteket hver weekend. Så jeg kunne låne bøger, fordi vi ikke havde råd til at købe dem.

- 35 Jeg tænker på, hvordan jeg aldrig, nogensinde, har opfattet det som kunst. Eller kunstnerisk. Jeg ved, at de hængte værker hos min familieven er en årelang tradition, som kvinderne altid har beskæftiget sig med, når de har været samlet. Jeg ved, hvor meget historie, der ligger bag. At det i virkeligheden også er en form for kulturarv. Det ved jeg nu. Men jeg tænker ikke på det som kunst.

- 40 Jeg tænker ikke på det som kunst, fordi I ikke tænker på det som kunst.

Hvorfor er det, jeg ikke føler, jeg taler helt sandt, når jeg kalder Danmark for mit hjem?

- 45 Selvom min mor aldrig selv tog mig med på museer, endte jeg med at finde derhen på egen hånd. Jeg har haft årskort til SMK og Glyptoteket ad flere omgange. Jeg lærte om kunsten i folkeskolen og i gymnasiet. Jeg dyrkede det, på min egen måde. For min interesse begrænsede sig til malerier af landskaber.

- 50 SMK udstiller ikke et eneste værk i dag, der har noget som helst med Sydasian [sic] at gøre. Det sted, jeg har rødder. Når jeg træder herind, er det som om, jeg træder ind i en verden, hvor jeg ikke eksisterer. Der er intet spejl, der reflekterer mig tilbage. Jeg kan ikke se mig selv.

- 55 Da jeg skulle skrive min større skriftlige opgave i gymnasiet, ville jeg skrive om opdelingen af Indien, da Storbritannien [sic] 'forlod' landet efter 200 års kolonisering. Partition, hedder det. Den periode, efter anden verdenskrig, hvor menneskeskabte, britiske, grænser blev tegnet op i Indien, og millioner af mennesker døde eller blev dræbt i forsøget på at komme hen til den 'rigtige side'.

60

Jeg tog på Hovedbiblioteket i København, for at finde bøger, der dækkede denne vigtige del af verdenshistorien. Det eneste jeg kunne finde om Pakistan, hvor min familie kommer fra, var bøger, der kun beskæftigede sig med landet efter 00'erne. Man skulle næsten tro, staten blev dannet i 2001 i stedet for 1947.

Der var kun to bøger. De handlede begge om terrorisme. Det var den refleksion, jeg blev tildelt af Hovedbiblioteket i København. Det var alt, jeg var.

70 Da jeg flyttede hjemmefra, skete der en mindre omrokering hjemme hos min mor. Hun fandt gamle bøger frem. Bøger, der havde været min fars. En af dem var en turistguide til Pakistan, fra start 90'erne.

I den bog blev Pakistan portrætteret som et eksotisk og smukt paradis med fantastisk natur og en smuk kultur, der var værd at opleve. Det var som om, jeg
75 læste noget, der kom fra en anden virkelighed. Jeg er fra 90'erne. Min opfattelse af Pakistan har været præget af 9/11 og imperialistiske krige. Historien om terror. Samme historie, jeg fik fortalt på Hovedbiblioteket. Samme historie, jeg fik fortalt, når jeg tændte fjernsynet. Læste aviser. Gik på sociale medier.

80 Hvorfor er det, jeg ikke føler, jeg taler helt sandt, når jeg kalder Danmark for mit hjem? Hvorfor er det, jeg synes, landskabsportrætter er mest tiltalende?

Det gør jeg, fordi jeg kan se mig selv i dem. Fordi de smukke malerier fra Guldalderen også afbilder min referenceramme for natur. Verdens anden
85 højeste bjerg er i Pakistan i Himalaya... Men min reference er himmelbjerget. Som jeg heller aldrig har besøgt, fordi min egentlige referenceramme er København, så jeg burde snakke om Valby bakke i stedet.

Værket, der hænger over mig, handler om migration. De røde tråde viser, hvor
90 kunstnerens familien er spredt ud i verden. Det kan jeg ikke relatere til. For jeg har kun familie i Pakistan og i England. Og det meste af min familie bor i Pakistan.

Værket, der hænger over mig, handler om migration. Men jeg er ikke migrant.
95 Min familie har været lige her, i Danmark. I København. Siden 70'erne. Først som gæst, så som (stats)borger. Hvornår bliver vores kunst også dansk kunst? Hvornår bliver vores historier danske historier? Hvor længe vil min historie, være en historie om migration, når jeg ikke kender andet end Danmark? Det længste, jeg har været væk fra min familie, var da jeg gik på designhøjskole i
100 Randers.

Hvorfor er det, jeg ikke føler, jeg taler helt sandt, når jeg kalder Danmark for mit hjem?

Der er en dobbelthed i at være her på SMK. Et sted, hvor jeg ikke eksisterer.

Den dobbelthed oplever jeg generelt, når jeg bevæger mig rundt i verden, som jeg kender den.

Det føles til dels latterligt. Hvorfor står jeg og taler om, hvordan jeg har savnet spejling? Det er et utroligt privilegeret standpunkt.

Jeg har statsborgerskab. Selvom jeg er usikker på, om jeg nogensinde selv kan få råd til min egen bolig i København, har jeg en stabil base hos min mor på Nørrebro, hvor vi har været siden 90'erne.

Hvorfor står jeg og taler om, hvordan jeg savner spejling, imens er der borgere, på tværs af Danmark, der bliver tvangsfjernet fra deres hjem, fordi staten synes, det er ghettoer, og de er for brune til at bo der. Når vi har syriske medborgere, der får inddraget opholdstilladelse, og forsøges udvist med en manipuleret løgn om, at Syrien skulle være sikkert.

I Gaza og i Libanon flyver F-35 fly med danskproducerede våbende. Dele, der gør det muligt for flyene at smide bomber, der er over 1000 kilo tunge, over uskyldige mennesker.

Hvorfor står jeg her, og taler om manglende spejling?

Det gør jeg, fordi det hænger sammen, som trådene i værket over mig. Og fordi denne tale ikke handler om at retfærdiggøre min tilstedeværelse i landet. Den blev retfærdiggjort for årtier siden. Da min farfar kom hertil.

Jeg ser mig selv som en del af et globalt fællesskab. Forbundet med folk på tværs af kloden, der både ligner, og ikke ligner mig. I solidaritet, selvom vi ikke nødvendigvis deler meget andet, end vores klode.

Jeg føler mig knyttet til dem, som de røde tråde over værket symboliserer, hvordan kunstnerens familie stadig er knyttet til hinanden med Bosnien som udgangspunkt.

Jeg er forbundet til mine medmennesker. Jeg ser dem som hele mennesker, alene

145 fordi de er til. Jeg ved ikke, om det er en medfødt evne, men det føles nogle gange sådan.

Hvorfor er det, jeg ikke føler, jeg taler helt sandt, når jeg kalder Danmark for mit hjem?

150 Min oplevelse i Danmark er, at jeg ikke bliver set som et helt menneske. I hvert fald ikke nødvendigvis. At jeg ikke bare kan have en hverdag, hvor min største bekymring er at klare det godt på studiet, og spare op til at kunne købe en bolig tæt på min mor. En hverdag, hvor de forfærdelige ting, der sker ude i verden, ikke knuser mit hjerte. Hvor jeg ikke holder af de mennesker i Palæstina og i
155 Libanon, der udsættes for et folkedrab med dansk støtte.

Jeg kan ikke bare have en 'almindelig, dansk hverdag'. Fordi inderst inde ved jeg godt, at det kun er en tilfældighed, at jeg står og holder tale i Statens Museum for Kunst, i stedet for at brænde ihjel i et telt i Gaza.

160 Fordi jeg kan se, at det er præcis samme dehumanisering, der er på spil. Det er derfor, vi kan snakke om menneskerettigheder og ligebehandling i Danmark, uden at tage racisme og diskrimination seriøst. Det er derfor, vi kan tale om menneskerettigheder og international lov, samtidig med at vores statsminister
165 ubetinget støtter op om en stat, der begår folkedrab. Hvis leder netop er blevet anklaget for forbrydelser mod menneskeheden, og skulle anholdes, hvis han opholdte sig på dansk jord.

170 Hvorfor er det, jeg ikke føler, jeg taler helt sandt, når jeg kalder Danmark for mit hjem?

Er I i stand til at føle reel medmenneskelig næstekærlighed for jeres medborgere, på denne jord?

175 Det lyder hårdt. Men jeg spørger, fordi jeg ik' mærker den næstekærlighed. Selvom vi taler samme sprog. Deler kultur. Deler land. Deler historie. Hvis ikke jeg kan accepteres som et helt menneske i Danmark. Hvordan skulle helt fremmede folk i andre lande så nogensinde være genstand for den slags globale kærlighed og solidaritet?

180 Jeg siger ikke, det er med vilje.

Men når vores eget Statens Museum for Kunst, og andre kulturinstitutioner
185 som Hovedbiblioteket i København, ikke reflekterer alt det, Danmark ogs' er.
Når jeg ikk' engang kan se mig selv herinde. Hvordan skulle I så nogensinde
tænke på, at jeg også er en del af Danmark? Og at min historie mangler herinde?
Selvom I er venner med, kolleger med, snakker med mig?

190 Hvorfor er det, jeg ikke føler, jeg taler helt sandt, når jeg kalder Danmark for mit
hjem?

Fordi jeg ikk' føler, at jeg har ret til at sige det.

195 Fordi min far er begravet i Vestre Kirkegaard, og jeg har haft ærlige bekymringer
om det overhovedet er tilladt for mig, at flytte væk fra Danmark og væk fra ham.

Det er som det klassiske filosofiske tankeeksperiment: Hvis et træ falder i
skoven, men ingen hører det – har det så stadig lavet en lyd?

200

Hvis jeg bor og har hjemme i Danmark, men jeg ikke anerkendes som en del af
den danske identitet – Er Danmark så overhovedet mit hjem?

Det vil jeg lade jer tænke over.

205

I mellemtiden vil jeg fortsætte med at afgrænse min kærlighed for kunsten til
landskabsbillederne.

Tak.

210

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

215

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Agitationstale

220

URI

225

230

235

240

245

250

255